

### บทที่ 3

#### วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องกระบวนการบริหารจัดการ นำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ในโรงเรียน ช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เขต 2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมและการจัดกระทำกับข้อมูล
4. สถิติที่ใช้ในการวิจัย
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและอภิปรายผล

#### ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

1. **ประชากร** ประชากรที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย ข้าราชการครูที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษา และครูประจำชั้น ป.1, ป.4 ในโรงเรียน ช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เขต 2 ปีการศึกษา 2547 จาก 178 โรงเรียน

2. **กลุ่มตัวอย่าง** กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มโดยวิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) และกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง จากการใช้ตารางของ Krejcie and Morgan (บัญชี ศรีสะอาด. 2543 : 40) ดังนี้

- 2.1 ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 123 คน
- 2.2 ครูประจำชั้น ป.1 จำนวน 123 คน
- 2.3 ครูประจำชั้น ป.4 จำนวน 123 คน

รวมกลุ่มตัวอย่าง 369 คน

2.4 กำหนดโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง กระจายในทุกอำเภอทั้ง 5 อำเภอ ในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 ได้อำเภอยางตลาด จำนวน 45 โรงเรียน อำเภอหัวหมาก 22 โรงเรียน อ้ำเงินหนองกุงศรี จำนวน 29 โรงเรียน อ้ำเงินท่าคันโถ จำนวน 15 โรงเรียน และกิ่งอำเภอฟ้องชัย จำนวน 12 โรงเรียน รวม 123 โรงเรียน โดยการเทียบสัดส่วนจากจำนวนโรงเรียนทั้งหมด

2.5 เลือกชื่อ โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในแต่ละอำเภอตามจำนวนในข้อ 1.2.2  
โดยวิธีจับสลาก

2.6 กำหนดจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามเจาะจงในโรงเรียนที่เป็น  
กลุ่มตัวอย่าง โรงเรียนละ 3 คน คือ

1) ผู้บริหารสถานศึกษา 1 คน รวม 123 คน

2) ครูประจำชั้น ป. 1 โรงเรียน ๆ ละ 1 คน รวม 123 คน

3) ครูประจำชั้น ป.4 โรงเรียน ๆ ละ 1 คน รวม 123 คน

รวมจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม 396 คน ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างรายอำเภอตามจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม  
จำแนกตามอำเภอ

อำเภอ/กิ่งอำเภอ/ โรงเรียน	ประชากร มหा�วิทยาลัยราชภัฏ (โรง)	กลุ่มตัวอย่าง (โรง)	ผู้บริหาร สถานศึกษาน (คน)	ครูประจำชั้น ป. 1 (คน)	ครูประจำชั้น ป. 4 (คน)	รวม (คน)
อำเภอยางตลาด	65	45	45	45	45	135
อำเภอหัวเม็ก	32	22	22	22	22	66
อำเภอหนองคูรี	43	29	29	29	29	87
อำเภอท่าคันโถ	21	15	15	15	15	45
กิ่งอำเภอช่องชัย	17	12	12	12	12	36
รวม	178	123	123	123	123	369

### เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม  
ความคิดเห็นของบุคลากรในสถานศึกษา เกี่ยวกับระดับการปฏิบัติงาน ตามกระบวนการบริหาร  
จัดการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ในโรงเรียน ช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่  
การศึกษาภาคสินธุ์ เขต 2 ที่ผู้วิจัยปรับสร้างและพัฒนาขึ้นของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ  
(2545 : 24 – 25) แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

**ตอนที่ 1 สอนตามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสำรวจ**

**รายการ (Check list.)**

ตอนที่ 2 สอนตามความคิดเห็น เกี่ยวกับระดับการปฏิบัติงานตามกระบวนการบริหาร  
จัดการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ในโรงเรียน ช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา  
กาฬสินธุ์ เขต 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ รวม 47 ข้อ  
แยกเป็นประเด็นข้อคำถามตามกระบวนการบริหารจัดการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ใน 2  
ด้าน คือ

1. การบริหารงานวิชาการ

2. การบริหารทั่วไป

ตอนที่ 3 แบบปลายเปิดเพื่อแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ กระบวนการ  
บริหารจัดการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ในโรงเรียนที่จัดการศึกษาช่วงชั้นที่ 1, 2 สังกัด  
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา  
ครูประจำชั้น ป. 1 และครูประจำชั้น ป.4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2

**2. การสร้างเครื่องมือในการวิจัยในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัย  
ได้กำหนดแนวทางและขั้นตอนการทำงาน ตามขั้นตอนดังนี้**

2.1 ศึกษา ค้นคว้า ทฤษฎีแนวคิด และหลักการต่างๆ เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร  
การนำหลักสูตรไปใช้ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 การจัดทำและการบริหาร  
จัดการหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อนำมาพัฒนาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย

2.2 กำหนดโครงสร้างเครื่องมือ ให้ครอบคลุมกรอบแนวคิดในการวิจัย

2.3 สร้างข้อคำถาม ให้ครอบคลุมกรอบแนวคิดในการวิจัย ตามโครงสร้างที่  
กำหนดไว้

2.4 นำเครื่องมือที่สร้างเสร็จแล้วเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ  
ผู้เชี่ยวชาญเพื่อ ตรวจสอบโครงสร้าง รูปแบบ เชิงเนื้อหา ความเหมาะสมด้านคำนวณค่าทางสถิติ  
ความถูกต้องทางภาษาที่ใช้ และความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

คณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือมีดังนี้

1) พศ. ไพบูลย์ ยอดอิ่ง วุฒิ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) เป็นผู้ตรวจสอบ  
ความถูกต้องด้านโครงสร้าง รูปแบบและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา

2) นายนิคม ภูก่องเพชร วุฒิ กศ.ม. (นักวิชาการ) เป็นผู้ตรวจสอบความ  
เหมาะสมด้านการใช้ภาษา

3) นายประสงค์ ศกุลชัย ภูมิ กศ.ม. (การวิจัยการศึกษา) เป็นผู้ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับขุดประสงค์

2.5 ปรับปรุงและนำเครื่องมือที่สร้างเสร็จแล้วไปทดลองใช้กับบุคลากรในโรงเรียนที่มิใช่กลุ่มตัวอย่างที่ อำเภอสหสันน์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ( $\alpha$  - Coefficient) ตามวิธีการของ cronbach โดยได้ค่าความเชื่อมั่น 0.97

2.6 วิเคราะห์ปรับปรุงคุณภาพเครื่องมือ แล้วนำเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ และเมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการดังกล่าว แล้วจึงจัดทำเครื่องมือฉบับสมบูรณ์ และนำไปใช้เก็บข้อมูล

### การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัย ได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขออนุมัติหนังสือขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อขอความอนุเคราะห์ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง
2. นำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ส่งให้กับกลุ่มตัวอย่าง ทางไปรษณีย์ โดยมีหนังสือของบัณฑิตวิทยาลัยขอความอนุเคราะห์แนบไปด้วย พร้อมระบุวิธีการและกำหนดส่งคืนทางไปรษณีย์ โดยผู้วิจัยจะแนบซองเปล่าติดแสตมป์และจ่าหน้าซองถึงคนของไปด้วย
3. เมื่อถึงกำหนดส่งคืน หากโรงเรียนได้ยังล่าช้า ผู้วิจัยจะได้เดินทางไปเก็บด้วยตนเอง

### สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. หากความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลfa (Alpha Coefficient) ตามวิธีของ cronbach (บุญชุม ศรีสะอาด. 2543 : 96) โดยใช้สูตร

◇

$$\alpha = \frac{k}{(k-1)} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right\}$$

เมื่อ  $\alpha$  แทน ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น

$k$  แทน จำนวนข้อของเครื่องมือวัด

$\sum S_i^2$  แทน ผลรวมของความแปรปรวนแต่ละข้อ

$\sum S_t^2$  แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวม

◇

2. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ใช้ F-test โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance) (บุญชุม ศรีสะอาด. 2535 : 116) โดยใช้สูตร

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

เมื่อ  $F$  แทน ค่าสถิติที่จะใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤตจากการแจกแจงแบบ F เพื่อทราบความมั่นคงสำคัญ

$MS_b$  แทน ค่าประมาณของความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม

$MS_w$  แทน ค่าประมาณของความแปรปรวนภายในกลุ่ม

◇

### 3. สถิติพื้นฐาน

- 3.1 ร้อยละ (Percentage) (บุญชุม ศรีสะอาด. 2543 : 101) โดยใช้สูตร

$$p = \frac{f}{n} \times 100$$

เมื่อ  $p$  แทน ร้อยละ

$f$  แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ

$n$  แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

◇

3.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) (บุญชุม ศรีสะภาค. 2543 : 102) โดยใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ  $\bar{X}$  แทน ค่าเฉลี่ย  
 $\sum X$  แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม  
 $n$  แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

3.4 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (บุญชุม ศรีสะภาค. 2543 : 103) โดยใช้สูตร

$$S = \sqrt{\frac{\sum (X - \bar{X})^2}{n-1}}$$

เมื่อ  $S$  แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน  
 $X$  แทน คะแนนแต่ละตัว  
 $\bar{X}$  แทน ค่าเฉลี่ย  
 $n$  แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม  
 $\sum$  แทน ผลรวม

### การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากที่ผู้จัดได้เก็บรวบรวมข้อมูลแล้ว ให้จัดกระทำข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม คัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ไว้วิเคราะห์ข้อมูลและแยกหมวดหมู่ตามดัวเปรียต์ศึกษา กระบวนการบริหารจัดการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ในโรงเรียน ช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์เขต 2

2. ตรวจและให้คะแนนเป็นรายข้อตามเกณฑ์ ดังนี้ (บุญชุม ศรีสะภาค. 2535 : 99)

คำตอบ	คะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

3. แปลความหมายของค่าเฉลี่ยโดยกำหนดเกณฑ์ดังนี้ (บุญชุม ศรีสะอาด.  
2543 : 100)

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.51 – 5.00	กระบวนการบริหารจัดการ นำหลักสูตรสถานศึกษา ไปใช้ ในโรงเรียนช่วงชั้นที่ 1-2 ในระดับมากที่สุด
3.51 – 4.50	กระบวนการบริหารจัดการ นำหลักสูตรสถานศึกษา ไปใช้ ในโรงเรียนช่วงชั้นที่ 1-2 ในระดับมาก
2.51 – 3.50	กระบวนการบริหารจัดการ นำหลักสูตรสถานศึกษา ไปใช้ ในโรงเรียนช่วงชั้นที่ 1-2 ในระดับปานกลาง
1.51 - 2.50	กระบวนการบริหารจัดการ นำหลักสูตรสถานศึกษา ไปใช้ ในโรงเรียนช่วงชั้นที่ 1-2 ในระดับน้อย
1.00 – 1.50	กระบวนการบริหารจัดการ นำหลักสูตรสถานศึกษา ไปใช้ ในโรงเรียนช่วงชั้นที่ 1-2 ในระดับน้อยที่สุด

4. วิเคราะห์ข้อมูลเบริญเทียบกระบวนการบริหารจัดการ นำหลักสูตรสถานศึกษา ไปใช้ในโรงเรียนช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ที่ปฏิบัติงาน ในสถานศึกษา ต่างกัน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว F-test (One-way Analysis of Variance) และถ้าพบว่าคะแนนเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจึงทำการทดสอบ เป็นรายคู่ตามวิธีของเชฟเฟ่ (Scheffe's Method)

5. วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป